

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 20241/2023
27.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., место ..., са боравиштем у ..., чији је пуномоћник Весна Луковић, адвокат из ..., против туженог ББ из села ..., код ..., са боравиштем у ..., чији је пуномоћник Шефкета Доловац, адвокат из ..., ради испуњења уговора, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 149/23 од 04.05.2023. године, у седници одржаној 27.09.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 149/23 од 04.05.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару П 88/20 од 22.11.2022. године, ставом 1. изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље, па је тужени обавезан да тужиљи купи стан у Новом Пазару или у Тутину, по њеној вољи и уз њену сагласност у вредности од 50.000 евра, који јој је дужан по основу уговора закљученог 08.02.2016. године. Ставом 2. изреке, тужени је обавезан да уколико не испуни своју обавезу из првог става изреке ове пресуде, врати тужиљи износ од 50.000 евра који јој дугује по основу уговора од 08.02.2016. године, са законском затезном каматом на евре у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8 процентних поена почев од дана пресуђења па до исплате. Ставом 3. изреке, тужени је обавезан да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 376.350,00 динара.

Апелациони суд у Крагујевцу је, пресудом Гж 149/23 од 04.05.2023. године, ставом 1. изреке, одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио пресуду Вишег суда у Новом Пазару П 88/20 од 22.11.2022. године. Ставом 2. изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011...18/2020) у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 10/23) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Тужени у ревизији указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, међутим, та битна повреда није разлог због ког ревизија може да се изјави на основу одредбе члана 407. став 1. тачка 2. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су биле у дугогодишњој ванбрачној заједници у којој је рођено двоје деце, ВВ и ГГ. Током трајања и по престанку ванбрачне заједнице, тужила је туженом, у више наврата позајмљивала новац за његове потребе и потребе његове породице. Након престанка ванбрачне заједнице, тужила и тужени су 08.02.2016. године закључили уговор у ком је наведено да је тужени дужан тужилци износ од 50.000 евра који ће јој вратити тако што ће јој купити стан по њеној жељи у Новом Пазару или у Тутину током 2016. или 2017. године, а док не испуни ту обавезу, она ће становати у ... у кући оца туженог ДД, где је ослобођена плаћања кирије и осталих новчаних издатака, с тим што ће по куповини и преводу стана на њено име, она напустити кућу у Уговор је писан у рукопису и потписан од стране тужилце и туженог. Потом су парничне странке 28.12.2017. године закључиле уговор о наставку уговора од 08.02.2016. године, којим је тужени признао постојање дуга према тужилци, наводећи да се није придржавао уговора и да је АА (тужила) била невенчана супруга туженог 20 година, од којих је 8 година била у браку са његовим братом "из папиролошких разлога". Такође је наведено да су заједно изградили кућу у ..., а да је отац туженог, без њиховог знања и питања превео кућу на своје име, јер се земљиште водило на њега, те да кућа у ... припада АА „јер су јој били дужни“, с обзиром да је она плаћала све трошкове породице туженог, трошкове лечења, реновирања куће у ... у којој живи сестра туженог, као и трошкове око прављења куће у којој живи његова снаха БЂ, због које су се и растали. Такође је у уговору наведено да тужени са АА има двоје деце и то сина ВВ и кћерку ГГ који су уписани као деца његовог брата, а који живе у ... са АА и АА их школује и финансира. Вештачењем од стране судског вештака из области графоскопије утврђено је да је тужени БЂ несумњиви скриптор спорних потписа на своје име на два достављена спорна и руком писана документа на каро папиру и то "уговор између БЂ и АА" од 08.02.2016. године, испод текста у рубрици "потпис БЂ и "наставак уговора од 08.12.2016. године" од 28.12.2017. године, испод текста у рубрици "БЂ".

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да уговори закључени између парничних странака представљају неименоване уговоре са правном природом уговора о зајму на основу ког је тужбени захтев тужилце постављен алтернативно, јер се заснива на алтернативној облигацији

која произлази из предметног уговора, на основу одредбе члана 262, 557. став 1. и 562. Закона о облигационим односима, па су тужбени захтев тужиље усвојили.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 148. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да уговор ствара права и обавезе за уговорне стране. На основу одредбе члана 307. став 1. истог Закона, испуњење се састоји у извршењу онога што чини садржину обавезе, те нити је дужник може испунити нечим другим нити поверилац може захтевати нешто друго. Поверилац у обавезном односу је овлашћен да од дужника захтева испуњење обавеза, а дужник је дужан испунити је савесно у свему како она гласи на основу одредбе члана 262. став 1. Закона о облигационим односима.

У конкретном случају, парничне странке су закључиле уговор којим се тужени обавезао на чинидбу која је предмет овог спора, па пошто своју обавезу из уговора није испунио, а рок за испуњење обавеза је протекао, следи да тужиља основано тражи обавезивање туженог на испуњење обавезе, на основу одредбе члана 262. став 1., у вези члана 307. став 1. и 148. став 1. Закона о облигационим односима.

Наводима ревизије туженог оспорава се правилност утврђеног чињеничног стања што је без утицаја на одлучивање, имајући у виду да ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, на основу одредбе члана 407. став 1. тачка 2. Закона о парничном поступку, осим у случају из члана 403. став 2. тог Закона, што овде није случај.

Неосновани су наводи ревизије туженог о погрешној примени материјалног права, при оцени приговора застарелости потраживања у смислу одредбе члана 371. Закона о облигационим односима, имајући у виду да је тужиља новац на зајам туженом давала у периоду од 2006. до 2008. године. Супротно наводима ревизије ревидента, нижестепени судови су правилно закључили да приговор застарелости није основан, имајући у виду да је предмет спора испуњење уговора који су парничне странке закључиле 08.02.2016. године, односно 28.12.2017. године, па како је тужиља тужбу поднела 14.12.2020. године, следи да није протекао рок застарелости прописан одредбом члана 31. Закона о облигационим односима (10 година), имајући у виду да је уговорени рок за испуњење обавезе туженог био крајем 2017. године и да је протеклом тог рока тужиља, као поверилац, имала право да захтева испуњење обавезе туженог, на основу одредбе члана 361. став 1. Закона о облигационим односима.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога, Врховни суд је одлуку као у изреци донео применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**